

3.1. Característiques demogràfiques

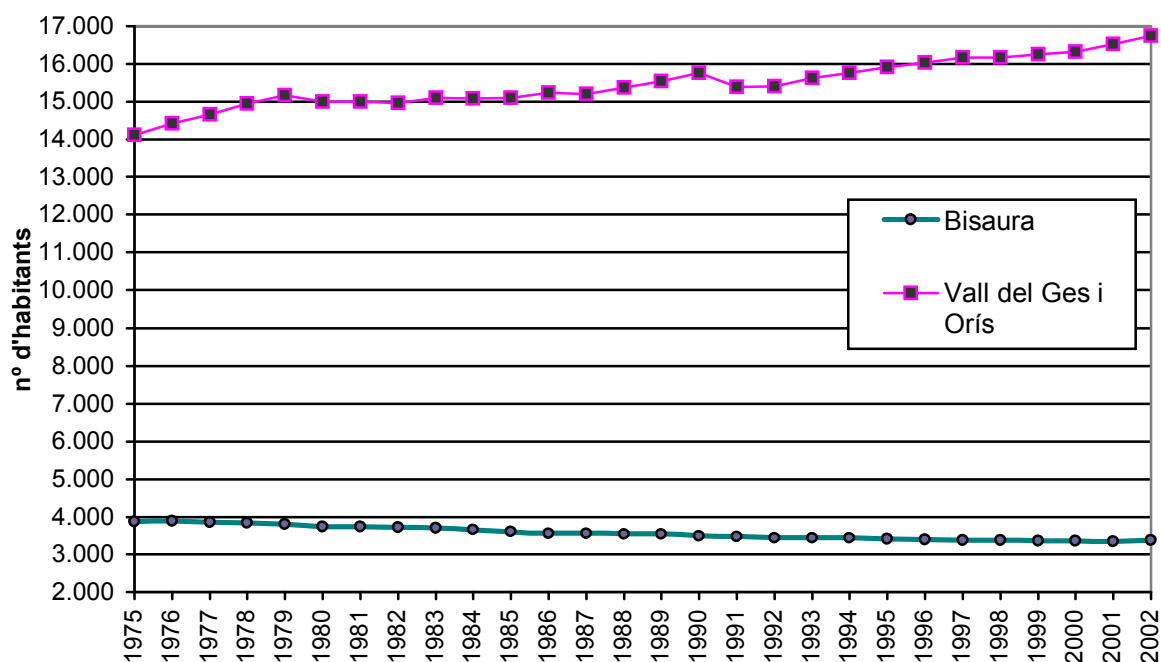
Per l'elaboració d'aquest apartat s'ha tingut en compte el document sobre la *Demografia de la Vall del Ges, Orís i Bisaura*, de Noemí Morral, que forma part dels treballs previs a la redacció del *Pla Estratègic de la Vall del Ges, Orís i Bisaura*. De totes maneres, i donat que actualment ja existeix un cens d'habitants més actualitzat, la major part de les dades estadístiques que es presenten en aquest apartat fan referència al padró municipal més actualitzat subministrat pels propis ajuntaments, complementat amb dades, també, de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IEC) i de l'Institut Nacional de Estadística (INE).

3.1.1. Evolució de la població

L'evolució demogràfica dels municipis de la Vall del Ges (Torelló, Sant Pere de Torelló i Sant Vicenç de Torelló) i Orís i dels municipis del Bisaura (Sant Quirze de Besora, Sta. Maria de Besora, Sora, Vidrà i Montesquiu) mostren tendències molt diferents, per no dir oposades. Al Conjunt de la Vall del Ges i Orís la població ha anat augmentant al llarg dels últims 25 anys mentre que el Bisaura ha perdut població censada.

Figura 3.1.1

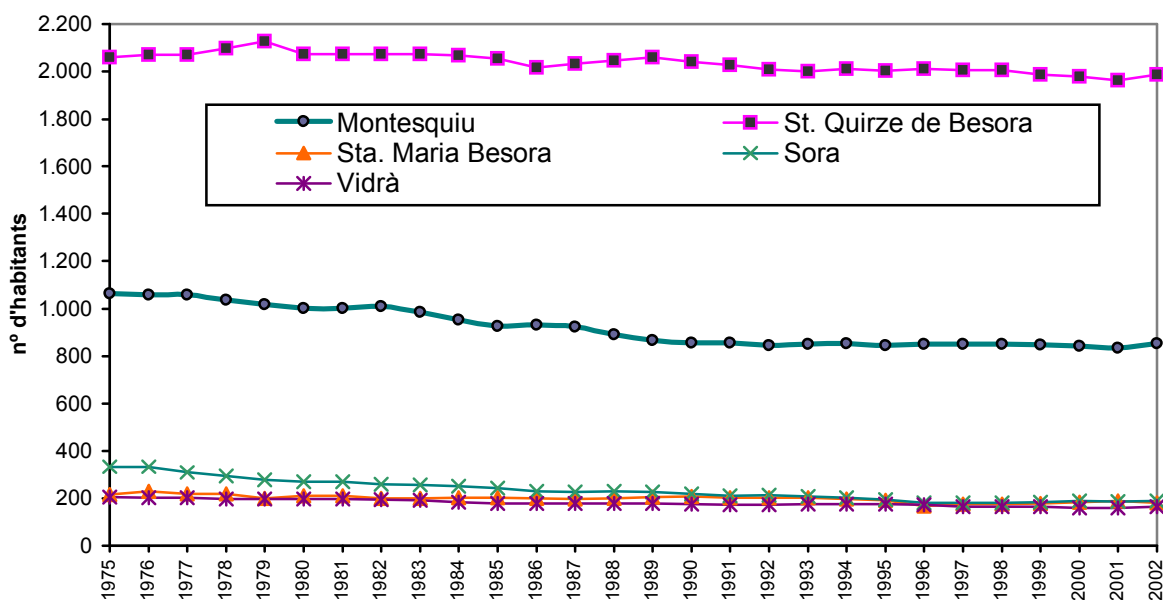
Evolució de la població global a la Vall del Ges i Orís i al Bisaura. Anys 1975-2002.

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya (2002) i Padró municipal (2002)

Figura 3.1.2

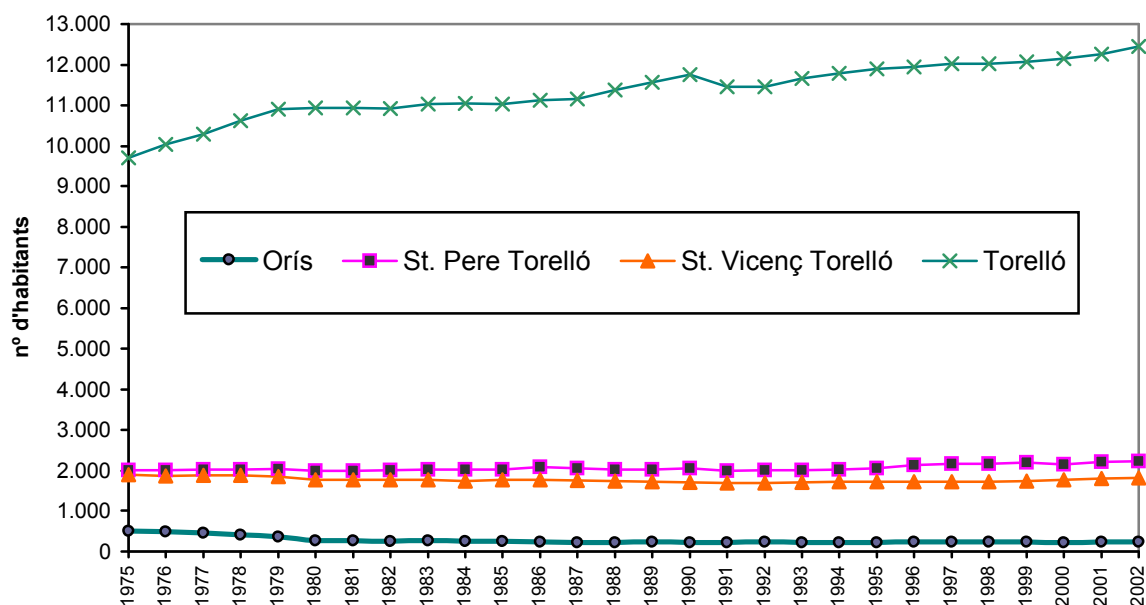
Evolució de la població als municipis del Bisaura. Anys 1975-2002.

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya (2002) i Padró municipal (2002)

Figura 3.1.3

Evolució de la població als municipis de la Vall del Ges i Orís. Anys 1975-2002.

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya (2002) i Padró municipal (2002)

Cal, però, puntualitzar aquestes tendències:

- Torelló i Sant Pere de Torelló son els únics municipis amb un creixement de la població constant durant els darrers 28 anys, Sant Vicenç de Torelló i Orís només compten amb taxes de creixement positives els darrers 10 anys, però sense recuperar la població que tenien l'any 1975. A Orís, per exemple, sembla que els últims deu anys s'està recuperant la caiguda de la població gràcies, sobretot, a l'actuació residencial de Can Branques, tot i que actualment només hi viuen la meitat de les persones que hi havia l'any 1975.
- Al Bisaura les taxes de creixement són negatives en tots els municipis, excepte a Montesquiú on la població es manté o augmenta lleugerament durant els darrers 10 anys. Tot i així, la població actual és molt menor a la que hi havia l'any 1975.

Taula 3.1.1

Evolució de la població als municipis de la Vall del Ges, Orís i Bisaura. 1975-2003

Àmbit	1975	1992	2003	Taxa de creixement absolut 92-2003
Montesquiú	1064	845	861	1,9%
St. Quirze de Besora	2060	2010	1993	-0,8%
Sta. Maria Besora	216	202	190	-5,9%
Sora	334	214	204	-4,7%
Vidrà	204	172	156	-9,3%
Orís	504	229	244	6,6%
St. Pere Torelló	2012	2018	2289	13,4%
St. Vicenç Torelló	1901	1707	1895	11,0%
Torelló	9703	11453	12807	11,8%
Bisaura	3.878	3.443	3.404	-1,1%
Vall del Ges	14.120	15.407	17.237	11,9%
TOTAL	17.998	18.850	20.641	9,5%

Font: Idescat, 1975 i 1992. Dades del padró més actualitzat (2003), subministrades per cadascun dels ajuntaments.

A continuació s'observen les causes d'aquestes tendències poblacionals, analitzant el creixement natural i migratori a cadascun dels municipis.

3.1.2. Origen de la població i moviment migratori

Si observem els components del creixement de la població observem un alentiment del creixement natural (o creixement natural negatiu) a tots els municipis, excepte Torelló i un augment del creixement migratori generalitzat a tots els municipis, excepte els més petits i amb menys possibilitats laborals (Vidrà i Sora).

Cal destacar l'alt creixement natural de Torelló. A la Vall del Ges en global el creixement natural és positiu gràcies a Torelló doncs a la resta de municipis el creixement natural és negatiu com a la resta del territori del pla estratègic.

No es poden comparar els valors globals (de la Vall del Ges i Orís i del Bisaura) per separat ja que es corresponen a diferents intervals d'anys, en funció de la disponibilitat de dades de cada ajuntament.

Taula 3.1.2
Components del creixement demogràfic

Municipi	naixements	defuncions	creixement natural	saldo migratori
Montesquiu (1992-2002)	69	102	-33	+108
Sant Quirze de Besora (1997-2002)	81	177	-96	+49
Santa Maria de Besora (1996-2003)	11	13	-2	+24
Sora (1999-2001)	5	4	1	-4
Vidrà (1997-2003)	8	10	-2	-5
Orís (1997-2003)	15	15	0	+12
Sant Pere de Torelló (1997-2002)	116	142	-26	+87
Sant Vicenç de Torelló (1996-2002)	115	120	-5	+160
Torelló (1997-2003)	688	586	102	+723

Font: Padrans municipals subministrats pels Ajuntaments, 2003.

La població immigrant actualment ascendeix a un 6% del total de la població censada de la Vall del Ges i a un 5% al conjunt dels municipis del Bisaura, tot i que es concentra, sobretot, a Torelló, Sant Pere de Torelló i Montesquiu, tal i com s'observa a la taula següent. El Marroc és el principal lloc d'origen, seguit del conjunt de països de l'est i de sud Amèrica. Cal tenir en compte, però, que no tots els habitants estan censats i que, per tant, la situació real dels pobles pot ser lleugerament diferent a la que marquen els padrons i censos de població.

Taula 3.1.3
 Percentatge de població immigrant (2003)

Percentatge de població immigrant (2003)		Principals llocs d'origen de la població immigrant	Tipologia de la població immigrant
Montesquiu	5,9 %	Marroc (36), Polònia (10), Colòmbia (2), Xile (2), Guinea Equatorial (1)	70,5% dels immigrants són homes
Sant Quirze de Besora	4,7 %	Marroc (52), Bulgària (20), Nicaragua (7), Senegal (3), Guinea-Bissau (2), Colòmbia (2), Perú (2), França (2), Portugal (1), Gran Bretanya (1), Cuba (1), Argentina (1),	54% d'homes i 46% dones (molt igualat). 16% en edat d'escolarització (3-16 anys)
Santa Maria de Besora	5,3 %	Marroc (4), Països Baixos (2), Bulgària (3), Romania (1)	50% d'homes i 50% dones (molt igualat). Només 1 en edat d'escolarització.
Sora	4,9 %	Bulgària (7), Brasil (2), Marroc (1)	50% d'homes i 50% dones (molt igualat)
Vidrà	0,6 %	Alemanya (1)	Només 1 dona alemanya
Orís	2,0 %	Romania (4), Rússia (1)	Població molt fluctuant, no estable
Sant Pere de Torelló	6,9 %	Marroc (92), Polònia (20), Ghana (9), Colòmbia (7), Romania (6), Itàlia (3), Ucraïna (3), Argèlia (3), Cuba (2), Argentina (2), Brasil (2), Veneçuela (2), Rep. Dominicana (1), Perú (1), Uruguai (1), Xina (1), Bèlgica (1), França (1), Països Baixos (1), Rússia (1),	60,3% dels immigrants són homes. Hi ha el doble d'homes marroquins (62) que de dones marroquines (30)
Sant Vicenç de Torelló	3,4 %	Marroc (43), Colòmbia (5), Ghana (3), Armènia (2), Nigèria (2), Alemanya (2), Països Baixos (1), Gran Bretanya (1), Bulgària (1), Ucraïna (1), Mèxic (1), Brasil (1), Altres (1)	56,3% d'homes i 43,7% de dones. Hi ha percentatges similars entre la població marroquí (24 homes i 19 dones)
Torelló	6,8 %	Marroc (555), Colòmbia (77), Argentina (59), Itàlia (21), Bulgària (18), Polònia (17), Equador (16), Ghana (14), Romania (13), Cuba (8), Xina (8), Ucraïna (7), Senegal (7), Bretanya (5), Nigèria (5), Argèlia (5), França (4), Rep. Dominicana (4), Perú (4), Líban (4), Irlanda (4), Bolívia (3), Gran Alemanya (2), Xile (2), Uruguai (2), Suïssa (2), Gàmbia (1), Kenya (1), EEUU (1), Mèxic (1), Brasil (1), Paraguai (1), Veneçuela (1), Índia (1), Portugal (1), Països Baixos (1)	59,3% d'homes i 40,6% de dones. Entre la població marroquina els percentatges son 63,7% d'homes i 36,2% de dones. Un 20% dels immigrants estan en edat d'escolarització (3-16 anys)
Bisaura	5 %		
Vall del Ges i Orís	6 %		

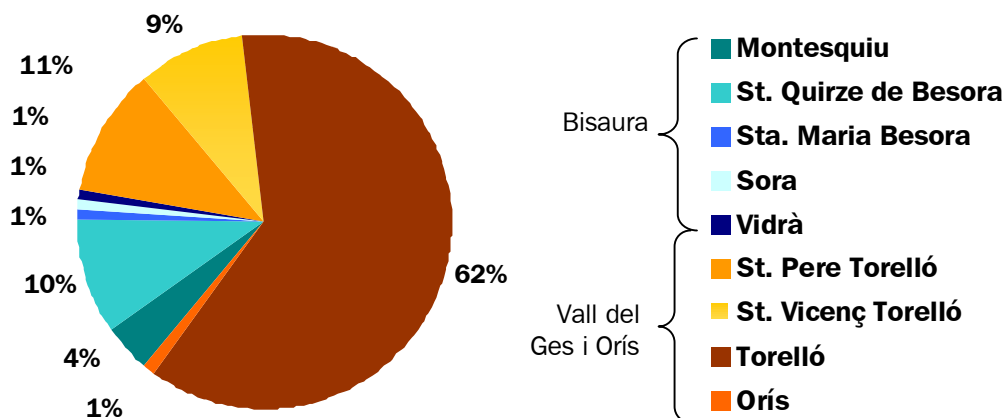
Font: Padrons municipals subministrats pels Ajuntaments, 2003.

3.1.3. Població actual, densitat i distribució de la població

Segons les dades dels padrons municipals més recents (obtinguts aquest mateix any 2003), la població al conjunt de municipis de la Vall del Ges, Orís i Bisaura la població ascendeix a 20.641 habitants i la seva distribució és la següent:

Figura 3.1.4

Distribució de la població a la Vall del Ges, Orís i Bisaura, 2003.

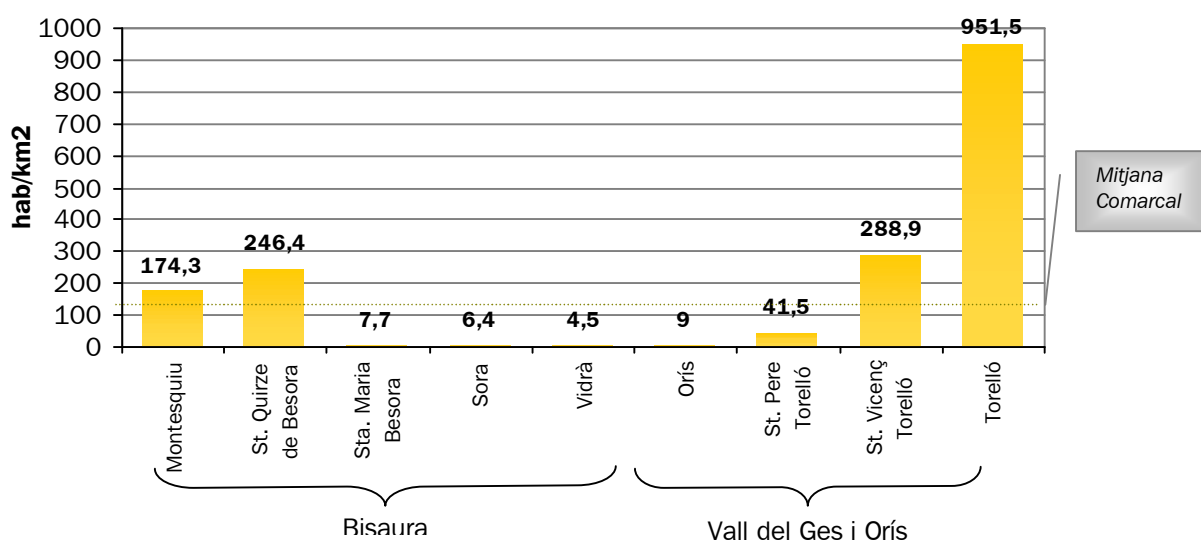

Font: Ajuntaments de la Vall del ges, Orís i Bisaura, 2003.

A la figura següent es presenta la densitat de població de cada municipi. De nou observem la concentració de població a Torelló, amb una densitat molt superior a la resta de municipis i a la mitjana comarcal.

Figura 3.1.5

Densitat bruta dels municipis de la Vall del Ges, Orís i Bisaura, 2003.

Font: Padrons municipals subministrats pels Ajuntaments, 2003.

D'altra banda, no tots els municipis compten amb un sol nucli de població, i, a més, hi ha població que no viu en un nucli poblacional sinó de manera dispersa pel territori. Al Conjunt de la Vall del Ges, Orís i Bisaura trobem una vintena d'entitats poblacionals, essent Sora, Vidrà, Sta. Maria de Besora i Orís els municipis amb una major dispersió territorial de la seva població.

Taula 3.1.4

Dispersió de la població pel territori de la Vall del Ges, Orís i Bisaura.

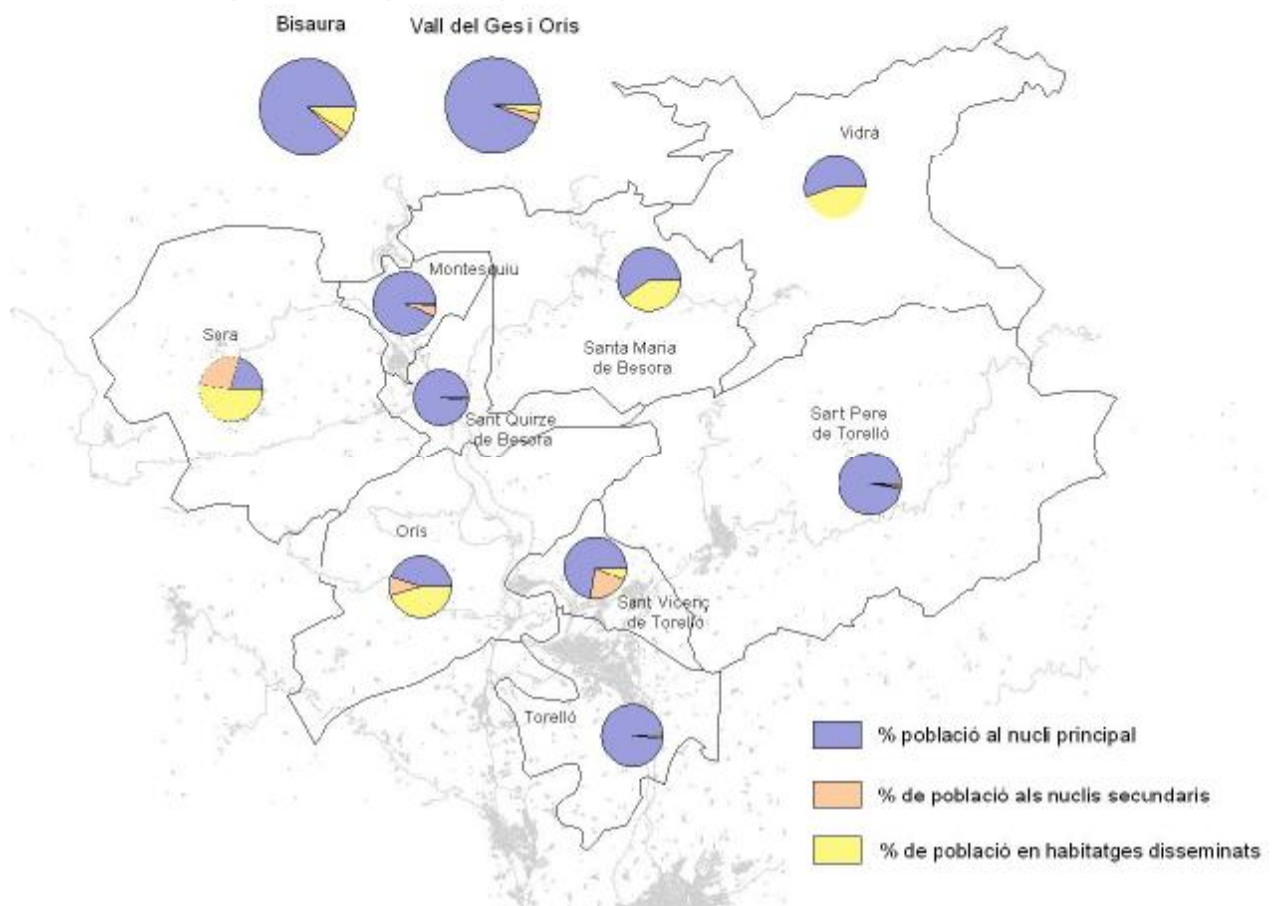
		Habitants (2003)
Montesquiú		861
	Nucli pral.	804
	La Farga de Babié	50
	Disseminat	7
St. Quirze de Besora		1.993
	Nucli pral.	1.963
	Disseminat	30
Sta. Maria Besora		190
	Nucli pral.	113
	Disseminat	77
Sora		204
	Nucli pral.	42
	Nucli Cussons	31
	Nucli Serradet	25
	Disseminat (Sora, Cussons i Serradet)	106
Vidrà		156
	Nucli pral.	86
	Disseminat (Vidrà, Creu de l'Arç i Ciuret)	70
Orís		244
	Can Branques (nucli pral.)	110
	La Mambra d'Orís	15
	La Colònia Ymbern	9
	Parròquia St. Genís d'Orís (Disseminat)	58
	Saderra (Disseminat)	52
St. Pere Torelló		2.289
	Nucli pral.	2.231
	La Vola	27
	Disseminat	31
St. Vicenç Torelló		1.895
	Nucli pral.	1.366
	Borgonyà	405
	Vilaseca/Disseminat	124
Torelló		12.809
	Districte 1	4.761
	Districte 2	2.831
	Districte 3	5.042
	Disseminat	175
Bisaura		3.404
	població en nuclis principals	3.008
	població en nuclis secundaris	106
	població disseminada	290
Vall del Ges i Orís		17.237
	població en nuclis principals	16.341
	població en nuclis secundaris	456
	població disseminada	440
TOTAL		20.641

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades dels diferents Ajuntaments, 2003

Gràcies a la informació detallada proporcionada per cada municipi s'ha pogut destriar la població que viu disseminada pel territori de la que viu actualment en nuclis de població, d'aquesta manera s'observa la importància de la dispersió de la població pel territori, fet important per l'estructuració i la gestió d'aquest en municipis de molta extensió com son Vidrà, Santa Maria de Besora o Orís, per exemple (vegeu, també, el capítol dedicat a l'anàlisi del territori).

Figura 3.1.6

Dispersió de la població pel territori de la Vall del Ges, Orís i Bisaura.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades dels diferents Ajuntaments, 2003

3.1.4. Estructura de la població

L'evolució de l'estructura d'edats de la població de la Vall del Ges, Orís i Bisaura ens mostra una tendència a l'envelliment de la població generalitzada a tots els municipis i una disminució de l'índex de joventut (amb l'excepció de Sora i Santa Maria de Besora), tal i com es mostra a la taula següent.

Especialment rellevant és l'augment de l'índex de sobreenvelliment en alguns municipis. Les projeccions futures preveuen un 50% d'increment de la població de més de 65 anys per l'any 2030 (extret del document sobre la *Demografia de la Vall del Ges, Orís i Bisaura*, de Noemí Morral, que forma part dels treballs previs a la redacció del *Pla Estratègic de la Vall del Ges, Orís i Bisaura*).

Taula 3.1.5
Indicadors de l'estructura de la població, 1996-2000

Índexs:	Índex de joventut		Índex d'envelliment		Índex de sobreenvelliment		Índex de dependència	
	1996	2000	1996	2000	1996	2000	1996	2000
Montesquiú	21,6%	20,5%	23,5%	26,1%	11,0%	10,0%	59,5%	58,3%
St. Quirze de Besora	20,7%	19,8%	24,8%	26,6%	11,2%	11,9%	58,7%	59,6%
Sta. Maria Besora	17,5%	18,0%	24,7%	26,8%	4,9%	8,2%	58,1%	66,4%
Sora	17,7%	19,6%	24,3%	24,9%	13,6%	21,3%	61,6%	60,2%
Vidrà	15,1%	13,5%	20,3%	20,5%	5,7%	9,4%	66,3%	66,0%
Orís	18,3%	14,2%	17,8%	25,2%	4,9%	5,3%	54,4%	66,2%
St. Pere Torelló	23,0%	22,0%	20,4%	20,9%	10,6%	9,3%	50,9%	47,4%
St. Vicenç Torelló	19,2%	18,0%	22,6%	24,0%	8,2%	8,9%	61,4%	61,9%
Torelló	23,4%	22,6%	16,5%	17,9%	7,4%	8,2%	49,8%	46,5%
Conceptes: Índex de joventut = $(P < 15 / P) * 100$ Índex d'envelliment = $(P > 64 / P) * 100$ Índex de sobreenvelliment = $(P > 84 / P > 64) * 100$ Índex de dependència = $((14 > P < 64) / P) * 100$								

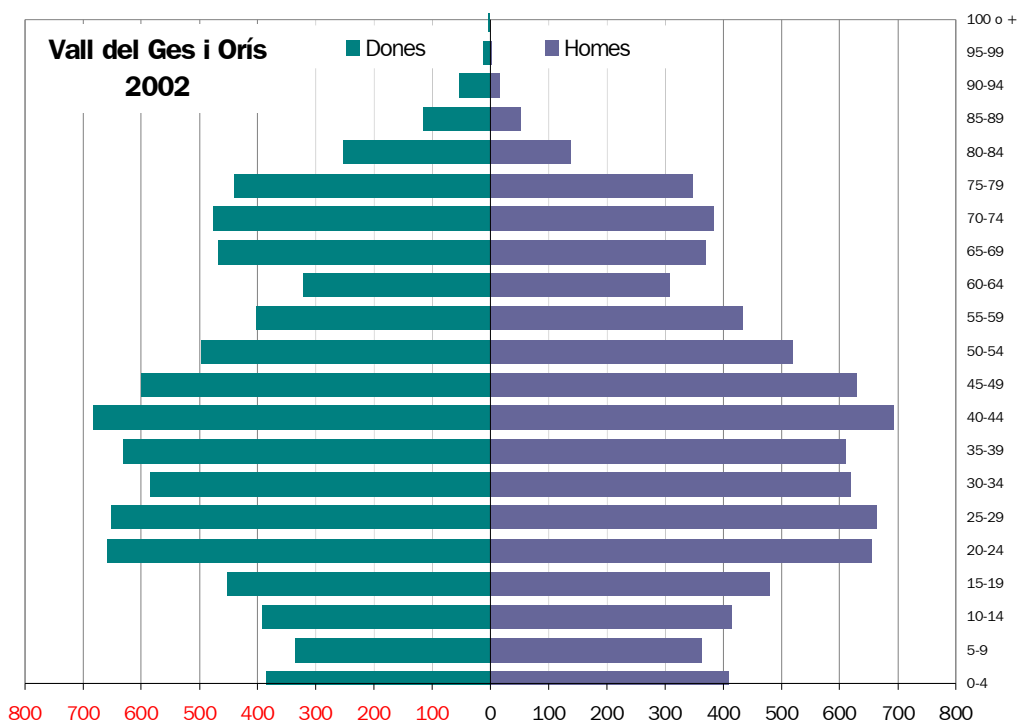
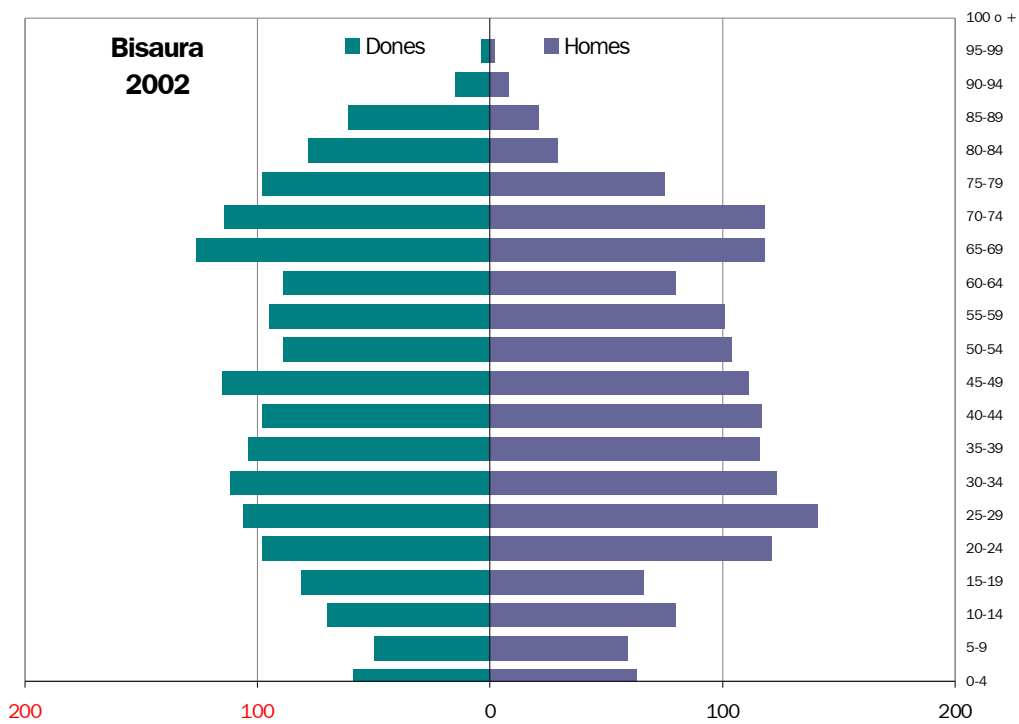
Font: Informes Socials dels municipis elaborats per la Diputació de Barcelona, 2003 (menys Vidrà). Padrons municipals subministrats pels propis Ajuntaments, 2003.

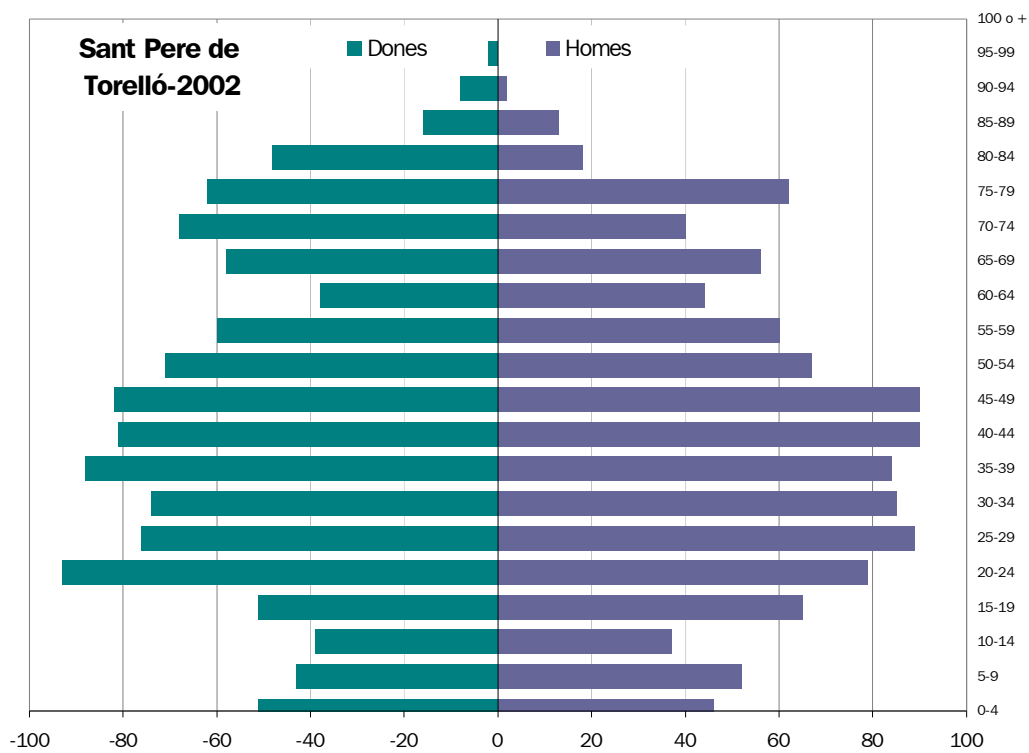
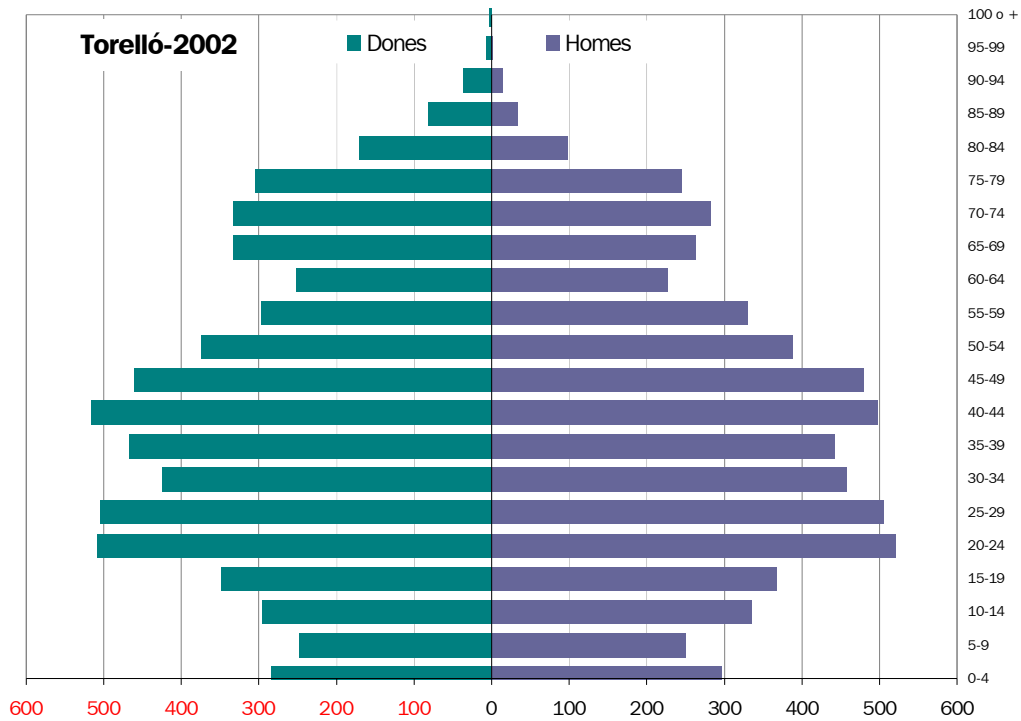
A continuació poden observar-se les piràmides d'edats del conjunt de municipis del Pla Estratègic. Primer, agrupats en cadascuna de les dues subunitats, Vall del Ges i Orís per una banda i Bisaura per l'altra, i a continuació de cadascun dels municipis per separat, ordenats de major a menor població total.

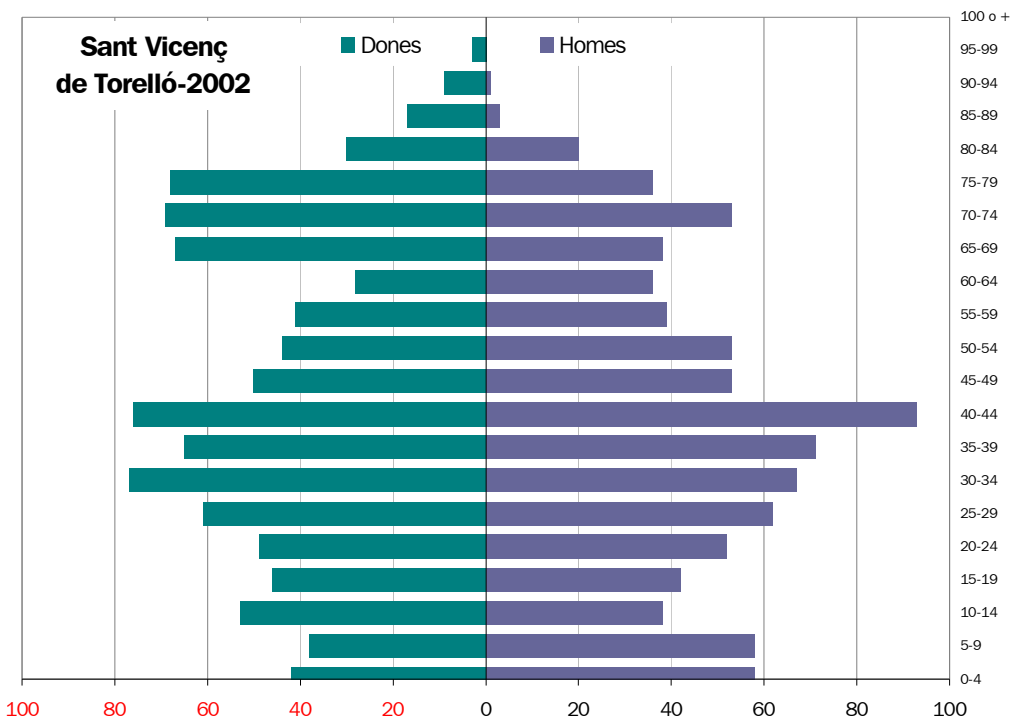
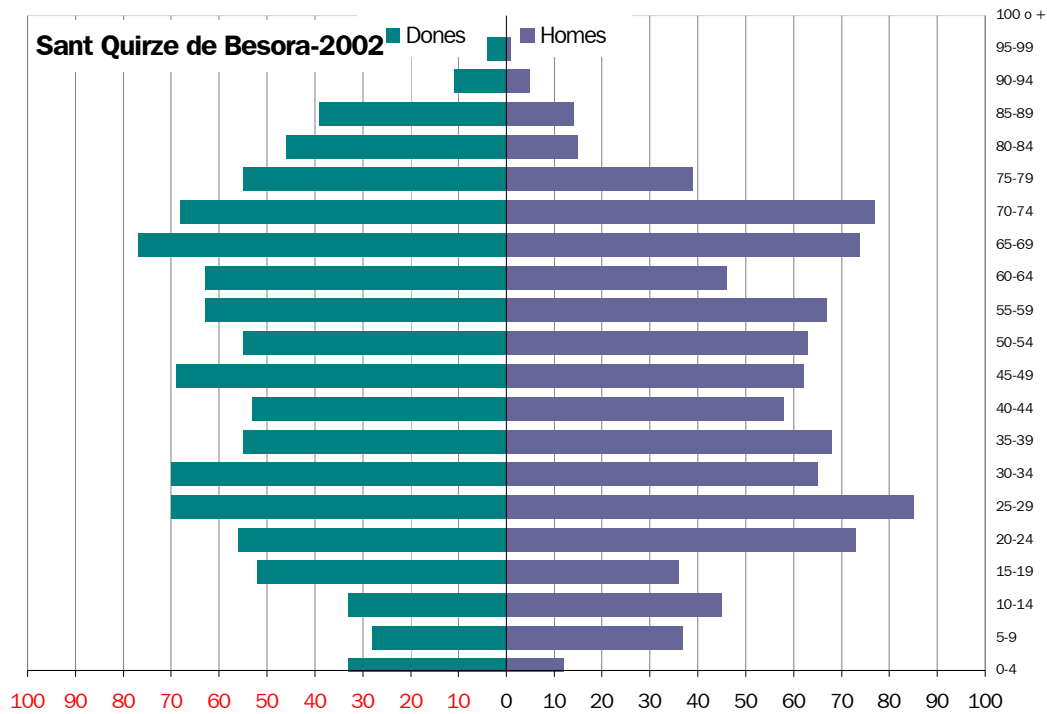
Com pot observar-se comparant les dues primeres piràmides, el Bisaura té una estructura de població molt més envellida que el conjunt de la Vall del Ges i Orís.

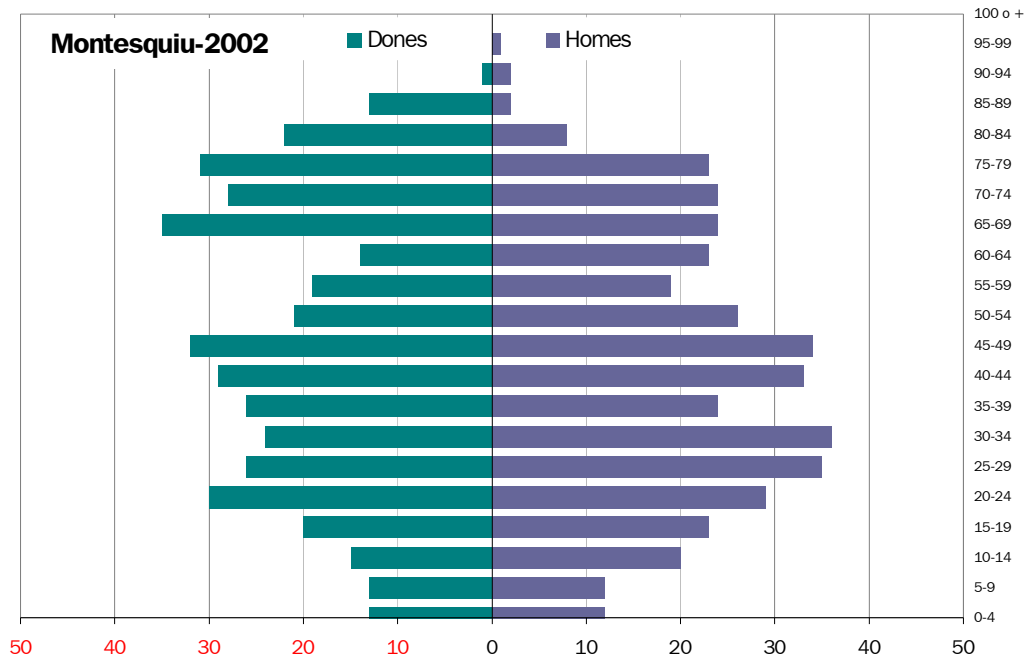
Figures 3.1.7

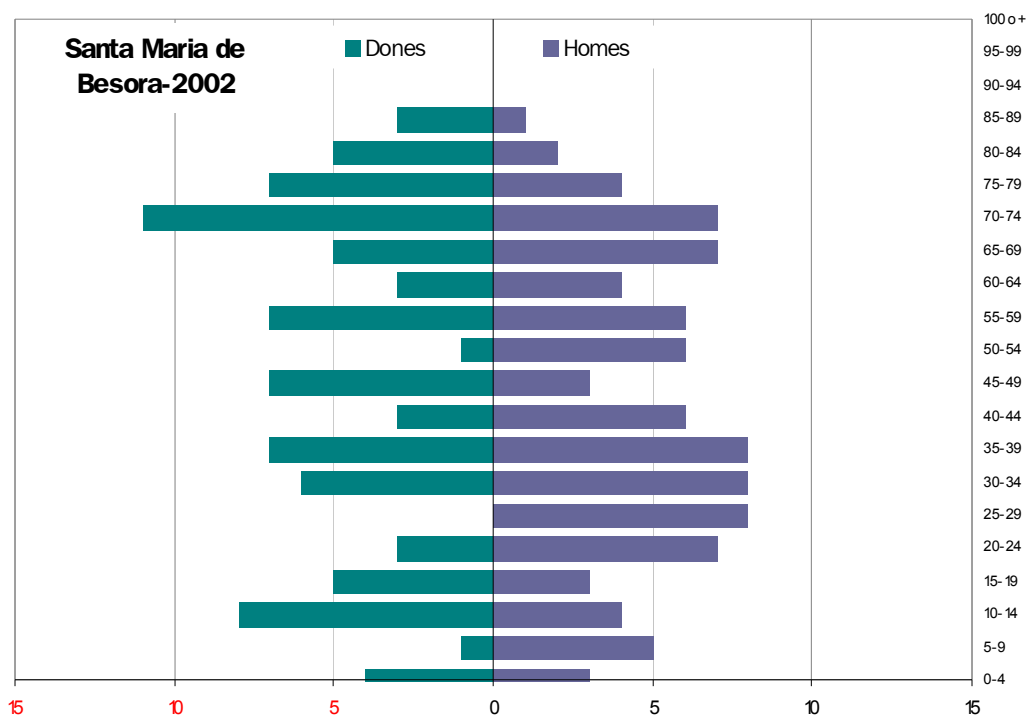
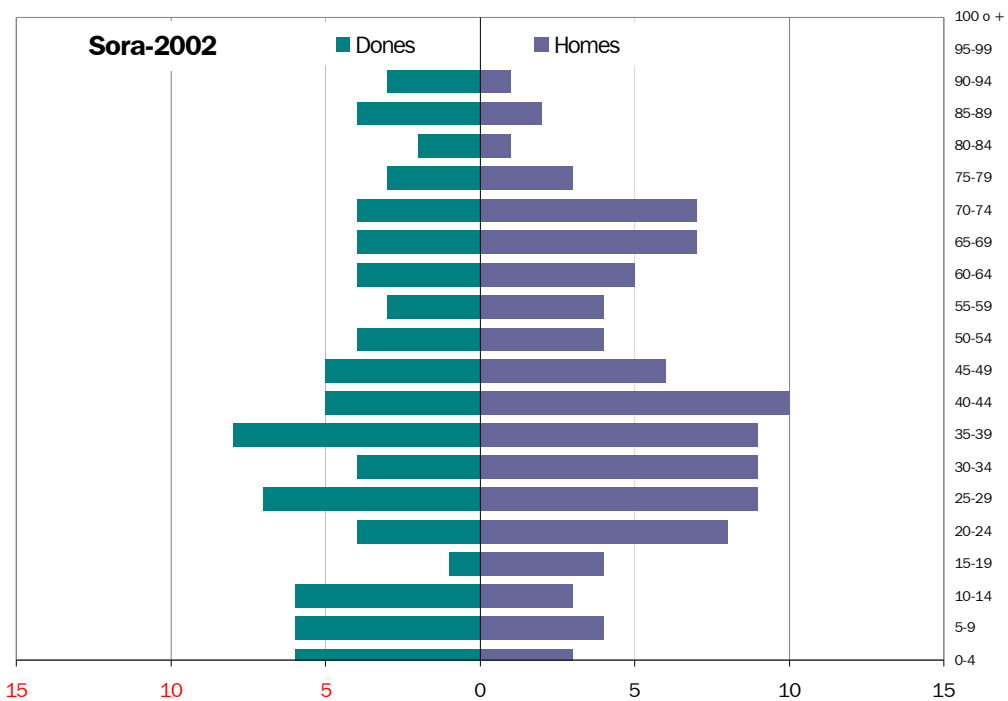
Piràmides de població dels municipis de la Vall del Ges, Orís i Bisaura, 2002.

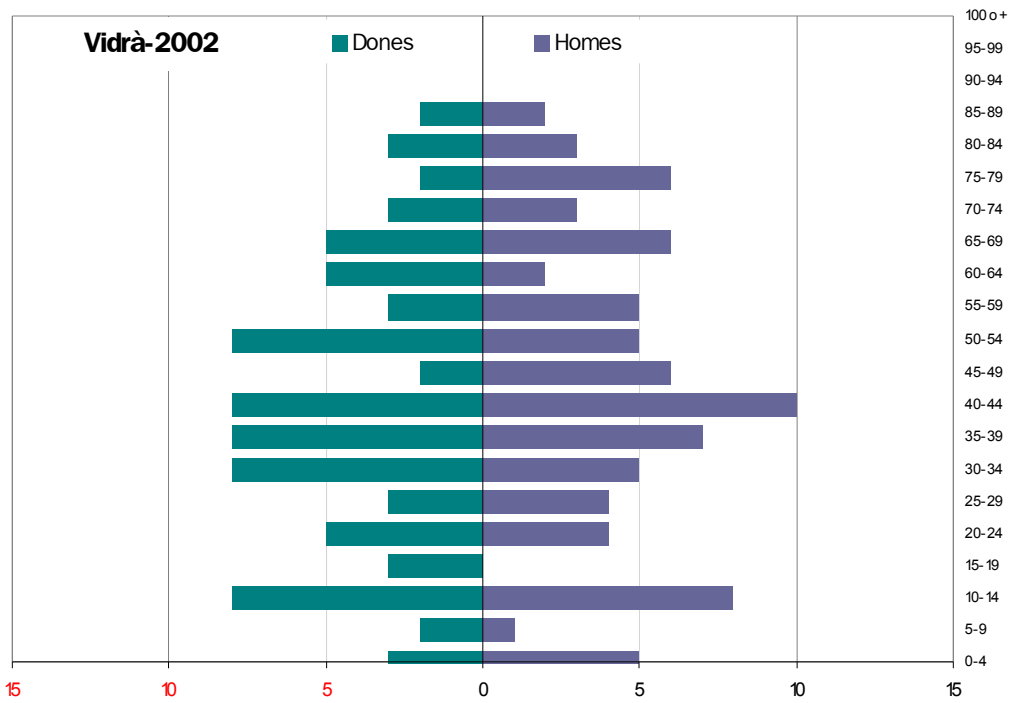

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades dels diferents Ajuntaments, 2003 i INE, 2003.